

Til
Helse-Midt Norge

Høringen er sendt elektronisk til postmottak@helse-midt.no

Høring Strategi 2030 – Fremragende helsetjeneste

Orkide - Nordmøre Regionråd ønsker å komme med en følgende uttalelse til Helse Midt-Norge; Strategi 2030 – Fremragende helsetjeneste

Tilbakemeldinger på utfordringsbildet

Høringsnotatet belyser fire viktige elementer som sammen, og hver for seg, peker på viktige utviklingstrekk som vil påvirke etterspørselen etter helsetjenester. De demografiske framskrivningene er helt i tråd med det kommunene selv også ser. Strateginotatet sier at helsetilstanden i den Midtnorske befolkningen er god, men understreker samtidig at sosiale ulikheter gir store utslag i helse. Dette punktet kan ikke understrekes tydelig nok fra vår side. Enkelte kommuner på Nordmøre har dessverre lange tradisjoner på levekårsutfordringer, disse påvirker også prioriteringene i kommunene. ORKide - Nordmøre Regionråd ser frem til at spesialisthelsetjenesten også skal delta i arbeidet med å finne strategier som kan bryte slike kulturelle tradisjoner.

Strateginotatet beskriver på en nøktern og realistisk måte utfordringer knyttet til pasientperspektivet, arbeidskraftsperspektivet og kunnskapsperspektivet. Samtidig drøftes betydningen av samhandling på en god måte. Utfordringene må løses sammen av spesialist – og kommunehelsetjenesten. Vi er enig i at spesialist – og kommunehelsetjenesten står i et gjensidig avhengighetsforhold til hverandre. ORKide - Nordmøre Regionråd ønsker gjennom sitt prosjekt Regionalt senter for helseinnovasjon og samhandling å finne nye samhandlingsflater mellom spesialist- og kommunehelsetjenester og private aktører for å løse framtidens helseutfordringer. ORKide - Nordmøre Regionråd ønsker at Helse Midt-Norge også skal bidra i dette arbeidet.

Tilbakemeldinger på dilemmaer og mulige veivalg

Når spesialisthelsetjenesten gjør sine prioriteringer, får disse konsekvenser et annet sted i samhandlingskjeden. Det er åpenbart at helsevesenet, det være seg nasjonalt og regionalt, vil bli nødt til å foreta tydelige prioriteringer i tiden som ligger foran oss. I arbeid frem mot beslutninger om hvem/ hva som skal prioriteres, blir det særlig viktig å avklare om-, hvor og hvordan diagnose-/ pasientgrupper skal gis et tilbud. Orkide - Nordmøre Regionråd er naturligvis opptatt av at kommunene ikke skal få stadig utvidet ansvar for nye pasientgrupper/ diagnosegrupper uten først og hatt mulighet til å bygge tilstrekkelig kapasitet og kompetanse. Fra vår side vil vi også understreke betydningen av at nye oppgaver må finansieres. Det må altså være et samsvar mellom oppgaveoverføring og finansiering.

Orkide - Nordmøre Regionråd ønsker å understreke betydningen av at alle pasientkategorier ivaretas slik at det ikke blir et (for) ensidig fokus på akuttmedisinske tiltak.

Selv om vi i fremtiden vil se en annen organisering av helsetjenestene enn vi har i dag, kommer vi ikke bort fra at pasienter vil ha behov for spesialistens vurderinger. En forutsetning for å lykkes, er at det utvikles og vi tar i bruk digitale løsninger for møter mellom pasient og spesialist. Hvis iv ikke lykkes med dette, vil pasienten måtte møte opp hos spesialist på sykehus. ORKide - Nordmøre Regionråd ønsker å understreke at kommunene må være en viktig og likeverdig part i utviklingen av fremtidens helsetjenester. Med stadig kortere liggetid og mer poliklinisk behandling vil kommunen få stadig større ansvar for forebygging, oppfølging og behandling av pasientene. Her er det viktig at helseforetak og kommuner utvikler gode pasientforløp – «fra hjemmet tilbake til hjemmet»

Tilbakemeldinger på foreslått ambisjon og strategiske mål

«En fremragende helsetjeneste» er ambisiøs visjon, og signaliserer en stor vilje det er vanskelig å være uenig i denne. Allikevel vil vi formidle noen betenkeligheter. Ikke med ambisjonsnivået, men med bruken av begrepet «helsetjenesten». Vårt helsevesen består i hovedsak av to sentrale aktører med hvert sitt lovverk; kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten. I flere år har vi arbeidet for å rive ned silotenkning og arbeidet for sømløse og tilrettelagte behandlinger for pasient. Hensikten har vært at pasienten ikke skal oppleve forvaltningsnivåene som et hinder i hans eller hennes møte med helsevesenet. Altså: vi har arbeidet for ett helsevesen. Når helse Midt-Norge tegner opp et ambisjonsnivå om å være fremragende, kan dette leses som at hele helsevesenet skal ha samme ambisjon. Mange kommuner vil kanskje kunne slutte seg til en slik ambisjon, men da skulle vi også ha deltatt i utformingen av den. ORKide – Nordmøre Regionråd er usikker på om det er riktig for oss å flagge en slik ambisjon i den tiden vi er inne i nå. En fremragende spesialisthelsetjeneste ville vært en mer presis formulering av Helse-Midt-Norges samfunnsoppdrag.

Norge kan ikke fortsetter å løse helseoppgavene på samme måte som i dag. Det blir økning i gruppene som trenger helsehjelp og færre til å møte den. Videre er dette svært kostnadskrevende. En visjon om fremragende helsetjenester kan komme til å gå på bekostning av noe, og vi frykter at det vil være kommune helsetjenesten dersom en slik visjon gjøres gjeldende for flere regionale helseforetak. Vi er på ingen måte uenig i at HMN skal yte en fremragende helsetjeneste, men vi er bekymret for at «fremragende» vil kunne bli bare et alibi for å styrke St.Olav, på bekostning av øvrige deler av spesialisthelsetjenesten.

Er foreslått strategi relevant?

Mange av fremtidsbildene som tegnes opp er relevante. Dette gjelder i særlig grad teknologiperspektivet.

Allikevel savnes et perspektiv som også understøttes av samme «mangel» i en annen parallell høring; SNR sin konseptrapport. ORKide – Nordmøre Regionråd mener barns behov for nærhet til, og likeverdig behandling i spesialisthelsetjenesten, burde fått egen omtale i Strategi 2030. Vi oppfordrer Helse Midt-Norge til å vie denne pasientgruppen egen plass i Strategi 2030.

ORKidé – Nordmøre Regionråd har gitt tilbakemelding om at kommunene på Nordmøre og i Romsdal har i flere år vært bekymret for dimensjoneringen av psykiatrien i spesialisthelsetjenesten. Kompetansen i kommunene er rettet mot betydningen av sosiale forhold for befolkningens psykiske helse. Fagfeltet omfatter forebygging, diagnostikk og funksjonsvurdering, tidlig hjelp og behandling, rehabilitering, oppfølging, psykososial støtte og veiledning og henvisning til spesialisthelsetjenesten. Noen brukergupper er en utfordring for de kommunale tjenestene. Dette gjelder spesielt personer med langvarig og alvorlig funksjonssvikt (pga. sin psykiske helse) som krever stor grad av trygghet gjennom tilpasset bolig, begrensnig av adferd, skjerming av ytre

påvirkning og der det kreves spesialkompetanse. Dette er personer som pga. sine psykiske lidelser og eventuelle tilleggs utfordringer (rus-skader, kognitiv svikt og andre psykososiale problemstillinger) er krevende for lokalbasert psykisk helsearbeid og som trenger institusjonsliknende rammer. ORKide – Nordmøre Regionråd oppfordrer spesialisthelsetjenesten til å samarbeide mer med kommunene om denne pasientgruppen i framtiden, og at dette blir omtalt i Strategi 2030.

Kristiansund 30.september 2016

Med vennlig hilsen
Nordmøre Regionråd- ORKide

A handwritten signature in blue ink that reads "Ola Rognskog". The signature is written in a cursive style with a long, sweeping tail on the last letter.

Ola Rognskog
leder